

игритъ странеше и нѣмаше смѣлостъ да ни при-
дружава въ подвигите ни срещу турчетата по Тра-
пезица, Хисаря, Долня Махала и др. околности на
Търново“.

Особена наклоностъ Иларионъ проявилъ къмъ
изучаване на чужди езици. Освенъ гръцкия езикъ
въ Търновското гл. училище, той старателно се за-
нимавалъ съ изучаване на френски езикъ. Баща му
плащалъ и на частни учители да му предаватъ до-
пълнително уроци по сѫщия. Въ останалото у дома
му тефтерче отъ 1875 — 76 година има много бе-
лежки, писани на френски езикъ. Той знаелъ добре
и турски езикъ, а по-сетне въ Русе и Ромъния
изучилъ много добре говоримъ и писменъ ромънски
езикъ. Въ запазената му копирна книга отъ 1872—
74 година има копирани много търговски писма,
писани лично отъ него еднакво свободно — на
български, френски и гръцки езици. Въ тефтерчето
му, покрай българските бунтовни пѣсни, които си
пѣелъ, има записани и ромънски пѣсни. Всички съ-
временници говорятъ, че Иларионъ е билъ много
способенъ, даровитъ и трудолюбивъ.

Въ „Записки по българските възстания“ т. I,
Захарий Стояновъ по слухъ пише, че Иларионъ въ
Търново не искалъ да учи българска история, по-
неже „не билъ се отърсилъ още отъ арбанашкия
си гърцизъмъ“. Горепосочениятъ съвременикъ и
съученикъ на Илариона категорично опровергава:
„Това не е вѣрно. Пишущиятъ тия редове
бѣше съученикъ на Илариона и помни добре, че
той учеше и тази история заедно съ насъ при
учителите Н. Михайловски, и после при Т. Шиш-
ковъ и Анаст. П. Границки“*). Нѣщо повече, малко
по-късно ние виждаме Иларионъ да влияе на до-
машните си, за да се отърсятъ отъ гърцизма.

*.) Гледай цитираната статия въ „Поборникъ опълче-
нецъ“ ч. 1.